Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(*a*) 34 villages.

(*b*) The villages (1) Badanaguppe, (2) Nagavalli and (3) Honganur have come forward with resolutions. But none of the villages had deposited the required contributions.

(*c*) No information has been received regarding deposit of the amount.

(*d*) It is being considered by Government.

Calling attention to a matter of urgent Public Importance

(i) *Re*: *Unauthorised utilisation of the Channel of water under Naggehalli Tank in Channarayapa'na.*

Sri S. SIVAPPA.—I call the attention of the Minister of State for Minor Irrigation to the unauthorised utilisation of the channel water under 'Nuggehalli' tank in Channarayapatna Taluk.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇರಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ನುಗ್ಗೆಹಳ್ಳಿ ಹಿರೇಕೆರೆಯ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ ಪ್ರಯುಕ್ತ 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇರಾಖೆಯವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಕೆರೆಯ ಜಲಧಾರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 128 ಯೂನಿಟ್ಟು. ಕೆರೆಯ ಜರಾನಯನದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ನೀರು 60 ಯೂನಿಟ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಒಂದು ಫೀಡರ್ ನಾಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆರೆಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆರೆಯ ಒಟ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ 124 ಎಕರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 67 ಎಕರೆ ತರಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು 57 ಎಕರೆ ಬಾಗಾಯಿತು. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿಕೃತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 60 ಯೂನಿಟ್ಟು ನೀರು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಈಗ 67 ಎಕರೆ ತರಿ ಮತ್ತು 57 ಎಕರೆ ಬಾಗಾಯಿತು ಭೂಮಿಯು ಅಧಿಕೃತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ 75 ಎಕರೆ ತರಿ ಮತ್ತು 49 ಎಕರೆ ಬಾಗಾಯಿತು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರದಿರುವ ಒಬ್ಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಲು ಹೊಸ ಕಾಲುವೆ ತೋಡಿ, ಈ ಕೆರೆಯಿಂದ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕಾಲುವೆ ನೀರನ್ನು ಬಳಸರಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ದಾರರಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತರಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯಿತು ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಒಟ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿವರಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸರ್ವೆ ನಂ. 181 ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತರಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆರೆಯ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ (ಕೆರೆಯ ಏರಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ) ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸರಾಗಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕೃತ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ನೀರೊದಗಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ತೂಬುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಹಾಗೂ ಅನಧಿಕೃತ ಸಾಗುವಳಿ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರೊದಗಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತ ಆ ಕಲ್ಲು ಗೋಡೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಒಂದು ನಾಲೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸರಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆರೆಯ ಕೆಲವರು ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟುದಾರರು ಈಚೆಗೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಲ್ಲು ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹಾನಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕೃತ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆರೆಯ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕಲ್ಲುಗೋಡೆಯನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸಿ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡರಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತರಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಈಗ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಜತೆಗೆ ಕೆರೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಆಯಕಟ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಸಲು ಇದುವರೆಗೂ ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಅನಧಿಕೃತ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಭೂಮಿಯು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಕೆರೆಯ ನೀರಿನಿಂದ, ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು) ಈ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಯಮ್ಮಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಯಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಕೆರೆಯ ಈಗಿನ ಜಲಾಧಾರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ, ಕೆರೆಯ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬರುವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಹೋದ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು ಯಾರೋ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿದರು ? ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಕಟ್ಟಿದೆಯೇ ? ಯಾವತ್ತು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ? ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ! ಈ ವಿವರ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವಾಗ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅದಕ್ಕೆ ಫೀಡರ್ ಛಾನಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಸರಕಾರ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕೆರೆ ನಾರ್ಕೆ ೨ದು ವರ್ಷದಿಂದ ತುಂಬಲ್ಲ, ರಿಕಾರ್ಡು ನೋಡಲ. ನೀರೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ನೀರು ನರದಿ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಯಾವತ್ತು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ! ನೀರೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಕಂದಾಯ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ! ನೀವೇ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಜಮಾನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿದೆ. ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೀರಾವರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವಿದೆಯೇ ? I am again demanding that this Minister of State for Minor Irrigation should come with me to-morrow to the spot. I have gone there recently. When I spoke to the P.W.D. man there, I made a specific allegation against the Minister who comes from that Constituency that he called the local Officers and under his instructions, this Report has emanated. I request the Hon. Chief Minister to visit the spot. I am making a specific charge against this Minister; under his instructions, this Report is sent. He was there on that day. That particular Minister was there on that day.

Sri K. LAKKAPPA (Minister for Public Works).—I strongly protest. Where is the basis for making that allegation ?

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—I raise a point of order.

Sri S. SIVAPPA.—I am not yielding. I am not going to sit unless there is a promise that the Minister for Minor Irrigation will go to the spot with me.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ನಂ. ಕಾಂ ಆಚಿನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಮೇಲೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿದೆ : ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯಿಂದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಗೆ ಈ ಕೆರೆ 1966ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆ ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ, ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ. ಈ ಕೆರೆ ಯಾವಾಗ ಕಟ್ಟಿದರು ಎಂದು ಪೂರ್ಣ ವಿವರ ತಿಳಿಯಲು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಂದಿದ್ದರು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿಯೇ ಹುಡುಕಾಡಿಸಿದೆ, ದಾಖಲೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಅದು ಪಿ. ಡ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ರಾಗಾಯಿತಿನಿಂದ ಇದು ಹೀಗೆ ನಡೆದಿದೆ, ಈ ಹಿಂದೆ ತಕರಾರು ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಂದಿರಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬರಿಂದ ತಕರಾರು ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಕೆಡವಿದವರು ಯಾರು ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಡವಿದ್ದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕೃತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಲು ಆಗುತ್ತ ಇರಲಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಈ ಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗದೆ ಇದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಗತಿ, ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳುವಂತೆ ಆ ಭೂಮಿ ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ, ಅದು ಒಂದು ಜಂಪರ್ ಭೂಮಿ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ "ಅಲ್ಪ—ನೆಗ್ಲಿಜಬರ್" ಅಂತ ಅಂಗ್ಲಜನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮೈನ್ ಚಾನಲ್ ಆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಅನಾಥರೈಸ್ಡ್ ಸಾಗುವಳಿ ಎಲ್ಲ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಮೇನ್ ಕೆನಾಲಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಹತ್ತಬೇಕಾದರೆ ಮೇನ್ ಕಾಲುವೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಎತ್ತರ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಹತ್ತುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ನಾನು ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ತಮಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆದೆ ತಾವು ಬರಲಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹತ್ತು ಎಕರೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೈಯರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದರ ಅರ್ಥ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಅಂತ ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಆ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬರುವ ಬೆಳೆ, ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಅಡಿಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆ ರಚಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ತಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಬನ್ನಿ ನನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಒಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

(ii) *Five accidents that took place at Thammadihalli, Tumkur District.*

SRI B. GANGANNA (Tiptur).—I beg to call the attention of the Minister for Revenue to the fire accidents that took place at Thammadihalli, Gollarahatti, Huliyur-Hobli, Chicknayakanahalli Taluk, Tumkur District.

† SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue)—A fire accident occured on the night 12-2-1969 at Thammadihally, Gollarhatti, Huliyur Hobli, Chicknayakanahalli Taluk. It was an accidental one. Except four tiled roofed houses, the remaining 136 thatched houses covered with coconut leaves caught fire and were burnt. One girl aged about ten years, one bullock, one buffalo, one calf, and one goat, were also burnt to death. The total loss is estimated at Rs. 1,72,050.

A sum of Rs. 5,000 was placed at the disposal of the Tahsildar, Chicknayakanahalli by the Deputy Commissioner, Tumkur for providing immediate relief to the sufferers. Out of the above allotment, a sum of Rs. 3,985 has been paid to the sufferers as per rules relating to grant of relief to sufferers in accidental fires. Besides, the Deputy Commissioner, Tumkur, has recommended to the Divisional Commissioner, Bangalore, as a special case, for grant of a cash relief of Rs. 200 to Smt. Sunkanda Ganganna Thimmakka who has lost her daughter in the fire accident.

On 13-2-69, the Assitant Commissioner, Tiptur Sub-Division, Tiptur visited the spot and distributed wheat freely to all the sufferers on the same day at 2 Kg. per adult and 1 Kg. per child. Earlier to this, the Tahsildar, Chicknayakanahalli taluk also visited the spot. The Deputy Commissioner also inspected the spot and viewed the situation.

It is reported that in addition to twenty quintals of wheat which was distributed free, another ten quintals of wheat has been permitted to be supplied freely and 50 quintals of Milo was set apart to be purchased by the sufferers. The Deputy Commissioner has also appealed to the public at Huliyur and C. N. Hally for rendering help to the sufferers. The Assistant Commissioner, Tiptur has been asked to acquire ten acres of land adjacent to the spot under emergency provisions of the Land Acquisition Act for providing sites to the sufferers. The land owners who are themselves residents and victims of the place have agreed to part with the land even before acquisition proceedings are completed.

The General Secretary, Indian Red Cross Society, Bangalore and the Secretary, Red Cross Society, Tumkur have also been requested to provide relief to the sufferers.

The District Social Welfare Officer, Tumkur, has been addressed to provide relief to the sufferers under amelioration funds by way of building materials, etc.

Bharat Sevak Samaj has come forward to provide assistance in the nature of food for work, *i.e.*, 2 Kgs. per labourer per day.

The Assistant Commissioner has collected a cash of Rs. 515, 69 Sarees, 22 Dhoties, 4 Frocks, 2 Towels, 1 Bed-sheet and 4 Kuppasas from the Philanthropic persons. He has proposed to purchase cloth from the cash collected from the Philanthropists and to distribute among the sufferers.

(SRI H. V. KOUJALGI)

The Divisional Forest Officer, Tumkur, has been addressed separately to supply free timber to the sufferers.

The Director of Food and Civil Supplies has permitted to issue 20 Kgs. of free wheat to each of the sufferers out of the free gift wheat allotted to Tumkur District.

Steps have been taken to render all possible help at all levels in this behalf.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಚಿರರುಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಆದರೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ತಲಾ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದ್ರವ್ಯರೂಪದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೀಡಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನವಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ, ಆ ಜನರಿಗೆ ನಗದು 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಉಳಿದ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಇದಾದ ನಂತರ ಆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೋಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಈಗಾಗಲೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಆ ಒಂದು ಮಗು ನತ್ತ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 2,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎ. ಕೌಜಲಗಿ. —ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Question of a Notice of Privilege *re* : the budget figures under the Education Demands for Grants for 1969-70

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾರೀಖು 10–11ರಲ್ಲಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರು 17 ಮತ್ತು 28 ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂಥ ಹಣ 46 ಕೋಟಿ 17 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ನಡವಳಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸಲುವಾಗಿ 3,49,03,600, ಸೆಕೆಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಂದರೆ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕಕ್ಕಾಗಿ 9,36,11,800, ಪ್ರೈಮರಿ ಅಂದರೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 23,06,19,900, ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ, 1,16,44,000, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ 1,40,04,400 ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ (ಜನರಲ್) 7,59,62,300 ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಬಹುತೇಕ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಮೊತ್ತ 46,07,46,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ 46,06,47,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಇವರು ಕೇಳುವಂಥ ಹಣದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೇಳಿದಂಥ ಹಣ 46,07,46,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿದ್ದು, 46,06,47,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 99 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಕೇಳಿರುವುದು 46,17,90,000